

12 juni 2019**Y. Varoufakis en D. Broder**

Yanis Varoufakis was Grieks minister van financiën onder de eerste regering Tsipras in 2015. Hij leidde aanvankelijk de onderhandelingen met de EU over de Griekse schuld. Na de capitulatie van Tsipras in juli 2015 verliet hij de regering en richtte de Europese hervormingsbeweging DiEM25 op, die zich als doel stelt de Europese Unie tegen 2025 te democratiseren. Dit interview verscheen op 7 juni op de site van [Jacobin](#) en werd afgenomen door David Broder, een historicus gespecialiseerd in het Frans en Italiaans communisme. Nederlandse vertaling door Ander Europa. Op 7 juli zijn er in Griekenland parlementsverkiezingen die hoogstwaarschijnlijk een einde zullen maken aan de regering SYRIZA-ANEL.

Wie in Varoufakis' voorstelling van zaken een te apologetisch beeld ziet van zijn eigen rol in de regering Tsipras kan zijn licht opsteken bij de kritiek van Eric Toussaint (CADTM), die als expert en activist betrokken was bij de audit van de Griekse schuld. Zie bv. zijn evaluatie (in het Engels) van de rol van Varoufakis op [Verso](#) of [CADTM](#). (H. Michiel)

Onder de slechte resultaten voor links bij de Europese verkiezingen waren de Griekse bijzonder pijnlijk. Bij de laatste dergelijke krachtmeting in 2014 leidde SYRIZA het verzet tegen de soberheidspolitiek en werd de sterkste partij, die daarop de regering zou gaan vormen. Vijf jaar later, bij de verkiezingen van verleden maand, eindigde de partij 10 procentpunten achter het rechtse Nea Dimokratia. En terwijl SYRIZA vroeger beloofde om verandering te brengen over de hele EU, is het nu de beste aanhanger van het neoliberale dogma 'There Is No Alternative'.

Na vier jaar waarin de pensioenen werden verlaagd, overheidsbezit werd verkocht en er zelfs een rechtse draai kwam in het buitenlandbeleid, staat SYRIZA nu op het punt om de regeringsmacht te verliezen. De partij van Alexis Tsipras voerde niet alleen een harder soberheidsbeleid dan de voorgangers hadden durven van dromen, maar met de vervroegde verkiezingen in het verschieft riskeert ze een uitgeputte oppositie te worden tegenover een zeer reactionaire regering onder Nea Dimokratia. Peilingen voorspellen een grote voorsprong van de conservatieven op 7 juli, en ze zouden zelfs een absolute meerderheid kunnen halen in het Parlement.

De uitholling van de basis van SYRIZA is de uitdrukking van ontgoocheling en wanhoop. Maar er zijn ook tekenen die erop wijzen dat sommige van zijn kiezers zich wenden tot linkse alternatieven. De partij MeRA25 van voormalig financieeminister Yanis Varoufakis behaalde een bijzonder eervol resultaat bij de Europese verkiezingen, met minder dan 400 stemmen te kort om een Europees verkozen te hebben. MeRA25 hoopt bij de verkiezingen van 7 juli zijn eerste parlementsleden te halen, en zo een forum te bieden voor zijn oproep om het soberheidsbeleid te vervangen door een investeringspolitiek in heel Europa.

In zijn interview met Varoufakis peilt David Broder naar de gevolgen van SYRIZA's nederlaag op links in Europa, naar de vooruitzichten voor een herschikking van het beleid in de EU en naar de plannen van

MeRA25, de partij die Varoufakis oprichtte voor een 'politieke revolutie' in Griekenland.

David Broder: Haast alle linkse partijen verloren stemmen bij de Europese verkiezingen, wat ook hun strategie was aangaande de EU. Daarom richtten veel analyses van de verkiezingsresultaten hun aandacht op meer algemene hinderpalen, zoals de 'dood van het populistisch moment', de stabilisering van de EU of het ontbreken van linkse regeringen in staat om de huidige machtbalans te doorbreken. Al die interpretaties suggereren dat een kansrijke periode afgelopen is. Denkt u dat dit het geval is, of zijn er nog mogelijkheden?

Yanis Varoufakis

Yanis Varoufakis: Het is ongetwijfeld waar dat een bijzonder kansrijke periode afgelopen is, en dat die deur gesloten werd hier, in Griekenland, in 2015. Miljoenen Europeanen keken hoopvol naar dit land, en het was de regering van Alexis Tsipras – verkozen in januari 2015 – die de verantwoordelijkheid had om die deur open te houden, en ze nog verder te openen voor anderen. Hetgeen miljoenen mensen wilden was zelfs geen breuk met het neoliberalisme, maar met wat ik zou noemen *bankruptocracy*, een nieuw regime waar de meeste macht wordt uitgeoefend door de grootste mislukkelingen onder de bankiers.

De capitulatie van Tsipras in juli 2015 sloot die kansrijke periode af. En de Europese verkiezingen boden geen troost: ze waren een complete catastrofe voor progressieven. Maar terzelfder tijd moeten we er duidelijk over zijn dat winnen of verliezen nooit definitief is. Er dienen zich steeds nieuwe kansen aan.

David Broder: De manier waarop de Trojka Griekenland behandelde was schadelijk voor het imago van de EU, en maakt het anderzijds twijfelachtig of een enkele staat bij machte is om de dingen te veranderen. Men ziet ook moeilijk welke andere krachten een bedreiging zouden kunnen vormen voor de huidige orde. DiEM25 had het over het construeren van brede fronten in heel Europa, waarbij zelfs liberalen en progressief denkende conservatieven, die inzien dat de EU moet breken met de soberheidsdogma's, zouden kunnen betrokken worden. Maar ziet u nu aanwijzingen dat er andere politieke krachten zijn die in de richting gaan door u gesuggereerd?

Yanis Varoufakis: Ik zou in de eerste plaats stellen dat de reden waarom we onze kansen verspeelden niet de behandeling van Griekenland door de Trojka was. We moeten onze tegenstanders niet de schuld geven voor onze nederlagen, zoals we een scorpioen ook niet verwijten ons te bijten, want dat is zijn natuur. Wie moet geblameerd worden zijn degenen die beslisten om het antisoberheidsprogramma waarop ze verkozen werden in te ruilen voor een paar jaar regeringsfuncties, waarbij ze de hele tijd schouderklopjes kregen van de vijand.

Wat de weerklank van onze argumenten betreft gaapt er een afgrond tussen een algemene erkenning dat de soberheidspolitiek inderdaad een totale mislukking was, en anderzijds het totaal ontbreken van een politiek programma dat daar een einde moet aan stellen. Ik heb het voorrecht om met heel wat bankiers te spreken, om een of andere reden spreken ze graag met mij. Ze zijn het er volledig mee eens dat socialisme voor de bankiers en soberheid voor de bevolking een zware nederlaag opleverde voor het Europese kapitalisme. In de praktijk geven sociaaldemocraten toe dat het afschuwelijk was, wat ook sommige conservatieven toegeven, en de Groenen en links. Maar wat ontbreekt is een georganiseerd politiek plan om ons daaruit te brengen.

Zelfs de progressieven zijn er niet in geslaagd om de handen in elkaar te slaan en een alternatief naar voren te brengen; alleen DiEM25 stelde het plan voor een *Green New Deal* voor. De Groenen zelf zijn zo conservatief, zo ordoliberal ¹, en er zo voor beducht dat conservatieven hen zouden beschuldigen van gebrek aan begrotingsernst dat ze zich op den duur opwerpen als verdedigers van het ordoliberalisme.

Maar het spijt ons niet dat we niet samengegaan zijn met de Partij van Europees Links ², dat voor de ongerijmdheid opteerde. Van Italië tot Zwitserland, van Hongarije tot Groot-Brittannië zijn de fascisten en rechtsen coherent: ze zeggen “we willen ons land terug”, en dat betekent de ontbinding van supranationale organisaties en instellingen, en een beschuldigende vinger naar vreemdelingen, naar ‘de andere’, of het nu Joden, Syriërs, Grieken, Duitsers of vluchtelingen zijn. Uitzichtloos en vol mensenhaat, maar coherent.

Dat kan niet gezegd worden over de Partij van Europees Links, waar niet alleen SYRIZA dat zich volledig overgaf aan de Trojka toe behoorde, maar ook de eurofiere Franse Communistische Partij en geallieerde eurosceptische krachten zoals Jean-Luc Melenchons *France Insoumise*, of Podemos wiens politiek over Europa en de euro erin bestaat geen politiek te hebben. ³

Ik zou dus zeggen dat het programma van DiEM25 het enige is dat de moeite is om voor op te komen. We deden het niet goed in de Europese verkiezingen, we haalden maar iets meer dan 1%. Maar ik moet eraan toevoegen dat ons totale budget slechts 85.000 € bedroeg, een peulschil voor Europese verkiezingen. Met de verkiezing van een burgemeester van zelfs maar een kleine stad is er veel meer geld gemoeid. We hadden een principiële positie, dat impliceerde dat we niet de infrastructuur en de middelen hadden om beter te doen.

David Broder: Bij deze verkiezingen ging niet alleen extreemrechts vooruit, maar ook liberalen en Groenen, ten koste van sociaal- en christendemocraten. Pro-Europese gevoelens werden in stelling gebracht tegen het rechts populisme; denkt u dat anti-neoliberaal links dit zou kunnen aanwenden? Was de toegenomen steun voor deze partijen [Groenen, liberalen] niet meer een blijk van vertrouwen in de EU zoals die nu bestaat?

Yanis Varoufakis: Het is ongelooflijk dat er sprake is van een stem van vertrouwen in de EU als extreemrechts op de eerste plaats kwam in Frankrijk, Groot-Brittannië en Italië. Als men 10 jaar geleden zou beweerd hebben dat dit zou gebeuren zou men gezegd hebben ‘hemeltje!’ De voorstelling van zaken in de mainstream media als zou de vooruitgang van liberalen en Groenen een blijk van

vertrouwen zijn in de EU is verbijsterend.

Vanuit politiek en historisch standpunt is de vooruitgang van deze partijen irrelevant. Vooruitgang van de liberalen is te wijten aan Macron in Frankrijk en Ciudadanos in Spanje. Het zijn sterk conservatieve krachten, Ciudadanos regeert zelfs samen met het extreemrechtse Vox in Andalusië. Ze zijn helemaal niet liberaal: het zijn traditionele hardvochtige klassenstrijders tegen de werkende klasse. Sommige van die krachten zou men iets meer liberaal kunnen noemen, maar alleen in de betekenis dat de Duitse CDU liberaler is dan de Oostenrijkse ÖVP. Dit is gewoon een verschuiving binnen het liberaal-conservatieve blok.

Hetzelfde zou men kunnen zeggen over de Groenen, en we hebben het hier over Frankrijk en Duitsland, waar de Groenen een aanzienlijke kracht zijn. Deze partijen zijn de groene vleugel van de sociaaldemocratie, en hun traditionele regeringspartners zijn de Parti Socialiste en de SPD, die ineenstuikten ten gevolge van hun medeplichtigheid in de aanval op de kiezers van de werkende klasse. Algemeen gesproken zijn de sociaaldemocratisch-groene blokken die leidden tot de regeringen van François Hollande en Gerhard Schröder ineengeschrompeld.

De vooruitgang van de Groenen viert komt neer op de viering van een lifestylekeuze: begrotingsconservatieven die voor recycling zijn en aan hun kinderen zeggen dat ze van Greta Thunberg houden. Bij een debat met Sven Giegold, de Duitse groene topkandidaat, was ik verbijsterd toen hij als antwoord op mijn voorstelling van DiEM25's ambitieus Investeringsplan ten bedrage van 500 miljard euro per jaar, gefinancierd door obligaties van de Europese Investeringsbank, zegde dat er niet genoeg groene projecten zijn om zoveel geld te besteden. Als bewijs voor zijn neoliberale overtuiging zei hij dat, als die nood bestond, de markt reeds voor de nodige investeringen zou gezorgd hebben!

David Broder: Als we meer specifiek naar Griekenland kijken, dan zijn er, ondanks alles, alleen twijfelachtige aanduidingen dat SYRIZA-kiezers hun heil elders zullen zoeken. De Griekse afdeling van DiEM 25, MeRA25, deed het niet slecht met de bijna-verkiezing van een Europees parlements lid (2.99%); de lijst van de voormalige parlementsvoorzitter Zoë Konstantopoulou behaalde ook 1,6%, maar de andere radicaal linkse krachten Volkseenheid en Antarsya kregen elk juist 0,6%. Denkt u dat linkse kiezers Tsipras' boodschap slikten dat SYRIZA het beste maakte van een slechte situatie? Of verloren ze het vertrouwen in het vooruitzicht om de dingen te veranderen? Welke vooruitzichten bestaan er om deze alternatieve krachten bijeen te brengen?

Yanis Varoufakis: Sinds Tsipras zich overgaf aan de Trojka zette hij altijd in op het volgende dilemma voor de progressieven: "Wie wil je dat je beulen zijn, een overtuigde beul, of iemand zoals ik, die niet wil folteren, maar die dat toch zal doen om zijn job te behouden?". Dat was zijn teneur in september 2015 [bij de tweede algemene verkiezingen van dat jaar, nadat SYRIZA zich overgaf aan de Trojka]. Maar vier jaar later, na het doordrukken van het meest hardvochtige soberheidsbeleid ergens in Europa, inclusief dat onder de vorige Griekse regeringen, kan hij progressieven niet langer chanteren met het argument van het minste kwaad.

De lezers weten dat misschien niet, maar bij de Europese verkiezingen moest onze partij, MeRA25, opboksen tegen een systematische poging om ons het zwijgen op te leggen. We kregen absoluut geen media-aandacht tot het ogenblik dat die media bij wet verplicht waren om ons te vermelden en ons een beetje zendtijd te gunnen. Dat lot onderging Volkseenheid niet, of andere kleinere partijen die voor een Lexit (linkse uitstap uit de EU) opkwamen.

Het regime voelde zich niet bedreigd door partijen die opkwamen voor een uittrede uit de euro en de EU. Dit regime heeft het moeilijker met onze visie, namelijk dat we er niet zullen uitstappen, en dat het aan de Duitse regering is om eruit te stappen of om ons eruit te gooien. Het regime minachtte ons, omdat we niet opkomen voor Grexit, maar dit ook niet vrezen. Onze oproep om eenzijdig, zonder vrees of passie, een zeer gematigd beleid te voeren destabiliseerde hen. Het betekende een bedreiging voor hun systeem, wegens zijn brede aantrekkingskracht.

We haalden iets minder dan 3%. Maar dit resultaat is opmerkelijker als men weet dat uit onze eigen bevraging bleek dat minder dan 38% van de kiezers van het bestaan van onze partij afwisten. We zijn niet van plan om deel te nemen aan een burgeroorlog aan de linkerzijde: in de voorbije drie jaar hebben we nooit publiek kameraden bekritiseerd. Onze mening was altijd genuanceerd, maar ook standvastig in het verzet tegen het soberheidsbeleid en de vernietiging van het volk en onze bezittingen ten voordele van de Trojka. In de plaats daarvan stelden we een pan-Europees programma voor gericht op investeringen en sociaal beleid, met andere woorden de transformatie van de EU door een politieke massabeweging, en niet enkel door 'hervormingen'.

Vóór de verkiezingen deden we een oproep aan onze vrienden, Zoë Konstantopoulou, leden van Volkseenheid en Antarsya, voor een discussie over wat kon gedaan worden. Maar ze waren niet geïnteresseerd. Maar sinds de Europese verkiezingen zijn veel aanhangers van deze partijen naar ons toegekomen voor een dialoog. Natuurlijk staat onze deur open. Deze discussie kan niet gevoerd worden onder de hegemonie van om het even wie, maar zou moeten uitgaan van het principe één man/vrouw, één stem.

Gisteren publiceerden we een lijst van prominente progressieven die tot nog toe niet te maken hadden met MeRA25, maar die nu erop uit zijn om met ons mee te doen als parlements kandidaten bij de verkiezingen van 7 juli. Ik ben gelukkig dat ik kan zeggen dat MeRA25 een grote coalitie van progressieven wordt, gaande van marxistisch links over Groenen en zelfs anti-systeem neoliberalen.

David Broder: Maar welke basis is er voor eenheid met neoliberalen?

Yanis Varoufakis: Ik zal u een voorbeeld geven van een liberaal die nu met ons meedoet. Hij is een supporter van Von Mises en Hayek, en ik denk dat hij zelfs achting heeft voor Thatcher. Maar na 10 jaar redding van de banken met belastingsgeld en onderwerping van de volkeren ging hij vermoeden dat het huidige regime de vrijheid vernietigt. In een steunboodschap gestuurd uit Ecuador (waar hij een boek aan het schrijven is) noemde hij ons *compañeros* en besloot met de woorden: "We hebben alleen de ketenen van de schuld te verliezen!". Ik denk dat dat een antwoord is op uw vraag.

Meer in het algemeen gaat onze samenwerking met mensen van verschillende ideologische oriëntatie niet over topbijeenkomsten waarin postjes verdeeld worden tussen functionarissen en nieuwelingen. We hebben een programma, waarmee mensen al dan niet volledig kunnen akkoord gaan. Maar het kan te allen tijde geamendeerd worden op basis van gelijkheid en 'één man, één stem'.

We zijn er inderdaad fier over hoe we ons programma opstelden: de beleidsagenda van MeRA25 in Griekenland werd bepaald door online stemming, waaraan niet alleen de Grieken, maar ook onze Britse, Duitse, Portugese enzovoort leden konden deelnemen. Om het programma te amenderen moeten de amendementen vertaald worden in negen talen. Het is geen ja-nee keuze, akkoord of niet akkoord, maar eerder het resultaat van vijf referenda over vijf aangelegenheden, om te beslissen wat we zeggen over Macedonië, over het leger en dienstplicht, over drugs, enzovoort, alvorens we over het geheel van het programma stemden.

David Broder: Naast de partijpolitiek is er ook de kwestie van de brede anti-soberheidbeweging. Volgens één analyse kon SYRIZA na het hoogtepunt van de mobilisaties in 2011-2013 zijn beleid zonder veel weerstand doordrukken omdat de sociale bewegingen in neergang waren, niet in het minst omdat jaren van soberheidsbeleid het voor mensen moeilijker hadden gemaakt om tijd en energie te spenderen aan politiek. Ziet u enig herstel in deze bewegingen, bijvoorbeeld rond huisuitzettingen of apotheken in zelfbeheer? Welke banden onderhoudt u hiermee?

Yanis Varoufakis: Ik moet er vooreerst op wijzen dat ik me met al mijn krachten verzet tegen het excuus geopperd door Tsipras die beweert dat het volk niet bereid was om te vechten. Bij het referendum van juli 2015 stemde 62% NEE, een werkelijke klassenstem, misschien de eerste in Europa.

De mensen die Neen stemden waren degene die geen geld op de bank hadden, ook rechtsen die altijd Nea Dimokratia gesteund hadden. En ik kan u verzekeren dat collega's van SYRIZA die geld op de bank hadden JA gestemd hebben. In juli 2015 bereikte de solidariteitsbeweging een hoogtepunt, op straat, in de wijken, de medische praktijken opgezet door vrijwillige dokters en de gratis voedselbedeling voor de armen. Zij waren bereid om zich achter het NEE te stellen.

Maar op de avond van het referendum haalde de eerste minister een Ramsay MacDonald manoeuvre uit ⁴. Wat zou je verwachten dat mensen dan doen? Ik kan u vertellen wat ze deden: ze omhelsden elkaar, weenden en vielen elkaar in de armen. Het was zoals bij het verlies na een grote natuurramp, behalve dat het erger was, want het was geen natuurramp maar een nederlaag opgelegd door de leider van links, die ze hadden aanbeden.

Het feit dat ze niet de straat op trokken geeft aan Tsipras niet het recht om op harteloze wijze te zeggen dat het volk niet klaar was. Jij was niet klaar, makker.

Maar smart wordt wel degelijk geïnterioriseerd. Men heeft er geen idee van hoeveel mensen toen bereid waren om te strijden, maar nu helemaal uitgebrand zijn. Ze zeggen me: "Mooi wat je doet met MeRA25, maar we willen dat alles niet nog eens meemaken". Het is zoals iemand die een traumatische

relatie heeft meegemaakt en het zich niet kan voorstellen om nog eens het bedrog en de scheiding mee te maken.

We worden ervan beschuldigd om een elitaire partij te zijn, misschien niet helemaal ten onrechte. Onze oprichting gebeurde in een Berlijns theater en werd online georganiseerd; wie aansloot was meestal jong, goed opgeleid, internationaal georiënteerd enzovoort. Dat is allemaal waar, maar het was onmogelijk op een andere manier te beginnen als we ook transnationaal wilden zijn.

Maar de dingen zijn ook aan het veranderen. De voorbije weken hebben we ook banden aangeknoopt met vakbonden, bijvoorbeeld met elektriciteitswerkers. Ze werden verraden door SYRIZA, dat de openbare energiemaatschappij opdeelde en privatiseerde. Of het schoonmaakpersoneel in de publieke sector, dat de volle laag kreeg van de Trojka bij zijn aanval op de armen. Een schoonmaakster staat op onze lijst voor 7 juli.

Wij reiken de hand naar sociale bewegingen, omdat ze een politieke organisatie nodig hebben om hun stem te laten horen buiten hun specifieke kring, een organisatie die hen niet onderwerpt. Daarzonder zullen ze verpletterd worden door een nieuw rechts regime van herboren oligarchen, een regime gebouwd op wat ik het Vierde Memorandum noem, de onderwerping aan de schuld tot 2060 zoals overeengekomen door SYRIZA met de kredietverleners.

David Broder: Het rechtse Nea Dimokratia lijkt zo goed als zeker van de overwinning bij de parlamentsverkiezingen, nadat het 10% boven SYRIZA uitkwam bij de Europese verkiezingen. Maar het is onduidelijk wat er zal gebeuren met Tsipras' partij. Verschillende van de topkandidaten bij de verkiezingen van 26 mei hadden een apolitieke of zelfs rechtse achtergrond, wat lijkt te wijzen op het cliëntelistisch model zoals PASOK ⁵ het kende. Maar een tijdje in de oppositie zou het imago terug kunnen veranderen. Ziet u tekenen van een heropstanding, of krachten binnen SYRIZA waarmee samengewerkt zou kunnen worden?

Yanis Varoufakis: Het enige wat ons interesseert is de Grieken te bevrijden van de kettingen van de schuld. Als we daarvoor zouden kunnen samenwerken met SYRIZA zouden we het doen. Maar dat kunnen we niet en zullen we niet, want ze zijn daarvoor niet geschikt. Het klopt dat SYRIZA de officiële oppositie zal zijn, maar het zal geen geloofwaardige oppositie zijn. Gelukkig denk ik dat we verkozenen zullen hebben, en wij zullen de echte oppositie vormen.

Dat is niet zomaar een persoonlijke overtuiging. Wat kan SYRIZA eigenlijk zeggen tegen Kyriakos Mitsotakis, de leider van Nea Dimokratia, wanneer hij eerste minister wordt? Herstel de pensioenen die SYRIZA afbrak? Breng de zee- en luchthavens terug die SYRIZA privatiseerde? Om een voorbeeld te geven: SYRIZA verkocht de spoorwegen voor 43 miljoen euro; ik berekende op een kladblaadje dat het meer zou opgebracht hebben als ze de rails hadden opgebroken en als schroot verkocht. Of neem het gokken; SYRIZA liet toe dat er 35.000 pokermachines werden geplaatst door private bedrijven, die er een bankroet volk mee kunnen uitzuigen met de nepbelofte van gemakkelijk gewin. Zelfs de rechtse privatiseringen waren minder abominabel dan die van SYRIZA.

Zelfs als ze nu het licht zagen en op hun knieën vielen om vergiffenis te vragen missen ze de geloofwaardigheid. SYRIZA als oppositie is een waar cadeau voor Nea Dimokratia. Wanneer ik op een persconferentie zegde dat een stem voor SYRIZA bij de komende parlementsverkiezingen een verloren stem is maakte dat veel van mijn voormalige kameraden in SYRIZA boos. Maar het is waar. Tsipras zegt dat zij alleen Nea Dimokratia kunnen tegenhouden, maar iedereen kan zien dat ze de 10% achterstand niet zullen inlopen.

In feite is het andersom. Als we dezelfde resultaten zagen als bij de Europese verkiezingen, met MeRA25 net onder de 3% kiesdrempel, dan zal Nea Dimokratia een absolute meerderheid behalen, met 154 van de 300 zetels. Maar als we juist boven de 3% geraken zouden het maar 149 zetels zijn. Wij benadrukken dus dat het essentieel is dat MeRA25 verkozenen heeft, want we zijn de enigen die Nea Dimokratia een absolute meerderheid kunnen ontzeggen en tegen hen een geloofwaardige oppositie voeren.

David Broder: Ik zou het graag hebben over de verhouding tussen MeRA25 en DiEM25. Uw project lijkt bepaald door de poging tot pan-Europese oplossingen, terwijl u ook meedoet aan verkiezingen voor bepaalde nationale parlementen. Bestaat uw strategie op lange termijn erin om toe te treden tot nationale regeringen en van daar uit veranderingen door te voeren? Of is het de bedoeling om een parlementaire vertegenwoordiging te gebruiken om een pan-Europese kracht uit te bouwen die de EU-instellingen van binnenuit verandert?

Yanis Varoufakis: Wel, in Griekenland is het de bedoeling om zo vlug mogelijk de officiële oppositie te worden, zoniet zullen fascistische pluimage het worden. In het onmiddellijke is onze strategie - waaraan we hard aan het werken zijn - om Nea Dimokratia de absolute meerderheid te ontzeggen. Dat is zeer belangrijk, want als ND verplicht is een coalitie aan te gaan met PASOK of een andere rechtse partij zal dat tenminste een rem betekenen op hun mensvijandig beleid.

Met MeRA25 in het Parlement zullen meer mensen ertoe komen om tot onze beweging toe te treden. Het is een open platform, zonder 'democratisch centralisme'. We kunnen samenwerken aan het verwerpen van het soberheidsbeleid, de financiering van de groene transitie, of het herzien van Griekenlands relatie tot Israël; kun je geloven dat Tsipras een van de beste vriendjes van Benjamin Netanyahu geworden is? Elk lid van MeRA25 kan openlijk zeggen waarmee hij het niet eens is. We denken dat deze open participerende benadering het dynamisme kan creëren dat we nodig hebben om een belangrijke kracht te worden.

DiEM25 wordt er vaak van beschuldigd om de EU te willen hervormen via de instellingen. Maar we zijn niet naïef. Plaats een Che Guevara in de Europese Commissie of de Europese Centrale Bank en hij zal er zijn tanden op breken. We voerden campagne bij de Europese verkiezingen, niet omdat we denken Europa te kunnen veranderen door in het Europees Parlement te stappen, maar omdat het een excellente gelegenheid was om ons programma terzelfder tijd in verschillende landen voor te stellen.

Waar het eerder op aankomt is de macht te veroveren in Europese landen en dan met twee of drie eerste ministers in de Raad een veto uit te spreken over alles totdat het soberheidsbeleid ophoudt en er

een beetje gezond verstand tot Brussel doordringt, ten bate van mens en milieu.

Als dit ertoe leidt dat een weerbarstig establishment de EU opbreekt (door bijvoorbeeld Griekenland uit de euro te gooien) weze dat maar zo. Wij zullen consequente verdedigers blijven van een Europees internationalisme. En we zullen daarbij trouw blijven aan ons programma, gericht tegen een onfortuinlijk regime dat Europa op de klippen laat lopen met zijn onzinnige soberheidsagenda, en onderweg nog wat monsters verwekt zoals Salvini.

Hits: 23

Dit delen:

Facebook

Twitter

Voetnoten

1. Ordoliberalisme: Duitse variant van het economisch liberalisme, waarbij de staat als opdracht heeft het 'vrij' functioneren van de markt te garanderen. [Noot van de vertaler]
2. Partij van Europees Links, vaak afgekort als EL ([European Left](#)): bundeling van radicaal-linkse partijen op Europees vlak; vele, maar niet alle partijen die in het Europees Parlement tot de linkse fractie GUE/NGL behoren zijn aangesloten bij EL, zo bijvoorbeeld Die Linke, SYRIZA, de Franse en Spaanse communistische partijen, maar niet langer Mélenchons *France Insoumise* of het Spaanse Podemos. [Noot van de vertaler]
3. Zoals in de vorige voetnoot vermeld behoren La France Insoumise en Podemos niet meer tot EL, maar dat zijn vrij recente evoluties (Zie bv. [Zorgt Mélenchon voor opheldering binnen Europees radicaal links?](#)) [Noot van de vertaler]
4. Ramsay MacDonald, de Britse Labourleider die tijdens de grote Depressie harde besparingen oplegde en samenspande met de Conservatieven, wat tot een tweespalt in de partij leidde.
5. De Griekse sociaaldemocratische partij.